

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๖

วันที่ ๑๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่ และตั้งแต่เมื่อใด

ความเห็น

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และเอกสารประกอบ ปรากฏว่า ก่อนที่ผู้ถูกร้อง จะได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องประกอบธุรกิจเกี่ยวกับรับเหมาก่อสร้างและโรงโม่หิน กล่าวคือ ผู้ถูกร้องเป็นหุ้นส่วน ประเภทไม่จำกัดความรับผิดและหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ซึ่งประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้างโดยประมูลงานรับเหมาก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งเป็นกรรมการ บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ประกอบกิจการโรงโม่หิน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ ผู้ถูกร้องได้ลาออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เนื่องจากผู้ถูกร้องมีความประสงค์ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ ต้องการดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นทั้งหมดของผู้ถูกร้องในห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เป็นเงินลงหุ้น จำนวนทั้งสิ้น ๑๑๙,๔๙๙,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละเก้าสิบเก้าของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วน และให้นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เข้าเป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดและหุ้นส่วนผู้จัดการ โดยได้มีการ

ทำสัญญาหุ้นส่วนแก้ไขเพิ่มเติมของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ฉบับลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ แต่ทั้งนี้ สัญญาฉบับดังกล่าวมิได้ระบุว่ามีการชำระราคาค่าหุ้นกันแต่อย่างใด และไม่ปรากฏว่ามีหลักฐานการทำสัญญาจะซื้อจะขายหรือสัญญาซื้อขายหุ้นดังกล่าวระหว่างนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ กับผู้ถูกร้อง อีกทั้งไม่พบหลักฐานการชำระราคาค่าหุ้นที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ต้องชำระให้แก่ผู้ถูกร้องที่สอดคล้องกันกับช่วงระยะเวลาที่โอนหุ้นดังกล่าว นอกจากนี้ ไม่ปรากฏหลักฐานการทำธุรกรรมทางการเงินหรือแจ้งการเบิกถอนเงินต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่อย่างใด มีแต่เพียงธุรกรรมการฝากเงินเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกร้องโดยวิธีการโอนเงินจากบัญชีธนาคารของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ซึ่งนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ และผู้ถูกร้อง กล่าวอ้างว่าเป็นการโอนเงินเพื่อชำระราคาค่าหุ้น โดยมีการโอนเงินทั้งหมด ๓ งวด

จากพยานหลักฐานบัญชีธนาคารของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เอกสารของบริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน อีสท์สปริง (ประเทศไทย) จำกัด และเอกสารประกอบ ปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

งวดที่ ๑ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ โอนเงินให้แก่ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเงินจำนวนดังกล่าวมาจากการขายกองทุนของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งกองทุนดังกล่าวมาจากการสับเปลี่ยนเงินลงทุนในกองทุนและมาจากการซื้อกองทุนด้วยเงินสด เป็นจำนวน ๒๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

งวดที่ ๒ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ โอนเงินให้แก่ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเงินดังกล่าวมาจากการขายกองทุนของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งซื้อเป็นเงินโอน แต่ทั้งนี้ เงินที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ นำมาซื้อกองทุนดังกล่าวมาจากการที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้รับชำระหนี้เงินสำรองจ่ายจากบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด โดยวิธีการโอนเงิน เป็นจำนวน ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับที่ผู้ถูกร้องชำระหนี้กู้ยืมเงินโดยโอนเงินให้แก่บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เป็นจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องได้โอนเงินให้แก่บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ได้โอนเงินให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ภายหลังจากนั้นในทันที

งวดที่ ๓ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ โอนเงินให้แก่ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ จำนวน ๔๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยเงินดังกล่าวมาจากการขายกองทุนของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งกองทุนดังกล่าว นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้นำเงินที่ได้รับจากการรับชำระหนี้เงินสำรองจ่ายจากห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น เป็นเงินโอน จำนวน

๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และจากบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เป็นเงินโอน จำนวน ๓๖,๗๐๒,๖๘๐.๐๑ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๕๖,๗๐๒,๖๘๐.๐๑ บาท มาซื้อกองทุนดังกล่าว

รวมจำนวนเงินทั้งหมด ๓ งวดที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ โอนให้แก่ผู้ถูกร้องเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๑๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยสิบเก้าล้านห้าแสนบาทถ้วน) แต่ทั้งนี้ จำนวนเงินดังกล่าวเกินจากราคาค่าหุ้นที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ต้องชำระให้แก่ผู้ถูกร้องเป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท

ในส่วนของเงินที่นำมาชำระราคาหุ้นดังกล่าว นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ให้การว่า ครอบครัวประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสหกรณ์ทรัพย์ จึงมีทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก ต่อมาตนได้นำเงินของครอบครัวมาลงทุนประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหาเครื่องจักร อะไหล่เครื่องจักร ซ่อมบำรุงเครื่องจักร โดยจัดหาเครื่องจักร อะไหล่เครื่องจักร และซ่อมบำรุงเครื่องจักรให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น อีกทั้งประกอบธุรกิจรับจ้างตักหิน โดยรับจ้างตักหินให้แก่โรงโม่หินของบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ทั้งนี้ การประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นไปในลักษณะของคนกลางจัดหาเครื่องจักร อะไหล่เครื่องจักร ตลอดจนผู้รับจ้างช่วง อีกทั้งรับค่าจ้างเป็นเงินสด จึงไม่ปรากฏชื่อของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ในใบเสนอราคาที่มีการยื่นให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด แต่อย่างใด เมื่อธุรกิจดังกล่าวมีผลประกอบการเป็นไปด้วยดีส่งผลทำให้นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ มีทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น โดยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินภายในตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๘ แปลง เนื้อที่รวมกว่า ๔๐ ไร่ ซึ่งที่ดินบริเวณดังกล่าวมีราคาค่อนข้างสูง และได้มีการนำเงินสดไปลงทุนซื้อกองทุนมูลค่ารวมกันกว่าร้อยล้านบาท ทั้งนี้ การที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ต้องซื้อกองทุนมูลค่าหลายล้านบาทด้วยเงินสด เนื่องจากการประกอบธุรกิจของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ รับค่าจ้างเป็นเงินสดและต้องมีการเก็บเงินในรูปแบบของเงินสดเป็นจำนวนกว่า ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจในแต่ละวัน อย่างไรก็ตามไม่ปรากฏหลักฐานว่า นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ประกอบธุรกิจและมีรายได้จากการประกอบธุรกิจ ตลอดจนมีทรัพย์สินเป็นจำนวนมากจริงตามที่กล่าวอ้าง อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินอันเป็นที่มาของเงินสดที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ใช้ในการซื้อกองทุนดังกล่าวตามที่กล่าวอ้างแต่อย่างใด นอกจากนี้ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้มีการนำเงินส่วนตัวให้บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด กู้ยืมหลายครั้งในรูปแบบของวงเงินค่าใช้จ่าย โดยส่งมอบเป็นเงินสดและมีการทำสัญญากู้ยืมเงินในภายหลังจำนวน ๘ ฉบับ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๔๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ต้องกู้ยืมเงินจากนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เนื่องจากบริษัทประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินอันเนื่องมาจากปัญหาการทุจริตภายใน โดยการกู้ยืมเงินดังกล่าวไม่ได้มีการคิด

ดอกเบียระหว่างกัน แต่ทั้งนี้ ไม่ปรากฏพยานหลักฐานการทำธุรกรรมทางการเงินหรือการส่งมอบเงินกู้ ตามสัญญาที่ดังกล่าว โดยบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ได้ชำระเงินกู้คืนให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๙๕,๓๐๐,๐๐๐ บาท และยังคงค้างชำระอยู่อีกเป็นจำนวน ๒๕๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท และในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ได้ให้ผู้ถูกร้องกู้ยืมเงินจากบริษัท เป็นจำนวนเงิน ๑๒๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้มีการคิดดอกเบี้ย ระหว่างกัน ทั้งนี้ การกู้ยืมเงินดังกล่าวมีสาเหตุมาจากบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ประสบปัญหาการทุจริตภายในบริษัท ผู้ถูกร้องจึงต้องการนำเงินสดออกจากบริษัทเนื่องจากไม่ไว้วางใจพนักงาน ภายในบริษัท โดยผู้ถูกร้องได้ชำระเงินกู้ยืมดังกล่าวคืนให้แก่บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ครบถ้วนแล้ว นอกจากนี้ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้มีการสำรองเงินจ่ายค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการให้แก่ทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เนื่องจากห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินอันเนื่องมาจากปัญหาการทุจริตภายในห้างหุ้นส่วนและบริษัท ดังกล่าว โดยเงินสำรองจ่ายดังกล่าวให้นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้รับชำระคืนจากห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น เป็นเงินโอน จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เป็นเงินโอน จำนวน ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และ ๓๖,๗๐๒,๖๘๐.๐๑ บาท ในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งต่อมานายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ นำเงินดังกล่าวมาชำระราคาค่าหุ้นให้แก่ผู้ถูกร้อง แต่ทั้งนี้ ในส่วนของการรับชำระหนี้ดังกล่าวจากทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ไม่ปรากฏพยานหลักฐานเกี่ยวกับเอกสารการรับชำระหนี้ดังกล่าวแต่อย่างใด

จากข้อเท็จจริง ปรากฏว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้ยื่นแบบ การเสียภาษีต่อกรมสรรพากร โดยระบุว่ามียาได้เพียง ๑๐๘,๐๐๐ บาท ต่อปี จากการเป็นลูกจ้างหรือ พนักงาน บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ซึ่งผู้ถูกร้องเคยเป็นกรรมการบริษัทดังกล่าว และในปัจจุบันมีนายเอกราช ชิดชอบ ซึ่งเป็นเครือญาติของผู้ถูกร้องเป็นกรรมการบริษัท โดยมีรายได้เฉลี่ย ๙,๐๐๐ บาท ต่อเดือน และภายหลังจากที่มีการโอนหุ้น ในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ได้มีการปรับขึ้นเงินเดือนของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เป็น ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ในกรณีดังกล่าว นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ให้การว่าตนไม่เคยต้องการที่จะรับเงินเดือนหรือ ได้รับการปรับขึ้นเงินเดือนจากบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เป็นการสื่อสารที่ผิดพลาด และ ต่อมาได้นำเงินเดือนดังกล่าวทั้งหมดไปชำระคืนให้แก่บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด

การที่ปรากฏชื่อของตนว่าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เนื่องจากตนต้องการใช้สิทธิประกันสังคมจึงขอร้องผู้ถูกร้องให้ใส่ชื่อตนเข้าไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทดังกล่าว เพื่อที่จะได้ใช้สิทธิประกันสังคมในการรักษาโรคเบาหวาน ความดัน และไขมันในเลือดสูง ซึ่งเป็นโรคประจำตัวของตนเอง ทั้งนี้ เมื่อมีโรคประจำตัวเป็นจำนวนมาก นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ จึงไม่สามารถทำประกันสุขภาพได้ นอกจากนี้ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ไม่มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการรับเหมาก่อสร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจรับเหมาก่อสร้างให้หน่วยงานของรัฐ โดยวิธีการประมูลงาน แต่ทั้งนี้ ภายหลังจากที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้ซื้อหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น มาจากผู้ถูกร้องและเข้าเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนดังกล่าวได้เข้าประมูลงาน และได้รับการว่าจ้างงานรับเหมาก่อสร้างจากหน่วยงานของรัฐภายใต้กระทรวงคมนาคมซึ่งมีผู้ถูกร้อง เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าวเป็นจำนวนมาก อีกทั้งภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องได้ออนหุ้นให้แก่ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ซึ่งมีนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ยังคงใช้สถานที่เดิมซึ่งอยู่ภายในที่ดินเดียวกันกับที่พักอาศัยของผู้ถูกร้องในการประกอบกิจการ โดยที่ดินดังกล่าวเป็นของบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด และต่อมาภายหลัง ได้มีการจัดแจ้งย้ายสถานที่ประกอบกิจการ แต่ก็ยังคงอยู่ภายในที่ดินแปลงเดิม และผู้ถูกร้องยังคงได้รับ ค่าตอบแทนในส่วนของการเป็นที่ปรึกษาให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ภายหลังจากที่มีการโอนหุ้น เป็นจำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ต่อปี โดยไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่ามีการทำสัญญาว่าจ้างกันระหว่างห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น กับผู้ถูกร้อง แต่อย่างไรก็ตาม นอกจากนั้น ข้อเท็จจริง ยังปรากฏอีกว่า ได้มีการนำใบเสร็จรับเงินค่าน้ำมันรถยนต์ซึ่งระบุทะเบียนรถยนต์ของผู้ถูกร้องตามที่ได้มีการยื่น บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นำไปเบิกค่าใช้จ่ายกับห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องได้ออกจาก การเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและโอนหุ้นให้แก่ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ แต่ทั้งนี้ ในกรณีดังกล่าวผู้ถูกร้อง ให้การว่า ไม่เคยได้รับเงินค่าน้ำมันรถยนต์ดังกล่าวจากห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ให้การว่าใบเสร็จจะไรที่ถูกต้องและขอด้วยกฎหมาย ตนเองสามารถ นำมาเบิกเงินจากห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น เพื่อเป็นการนำเงินออกจากห้างหุ้นส่วนได้ โดยถือว่าเป็นการนำเงินออกมาเพียงเล็กน้อย

อนึ่ง ในส่วนของปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินอันเนื่องมาจากปัญหาการทุจริตภายใน ของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด จากข้อเท็จจริง ปรากฏว่าศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้มีคำสั่ง ในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๕๖๔/๒๕๕๙

ให้ผู้กระทำความผิดฐานยักยอกคืนเงินที่ยักยอกไปให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น เป็นจำนวนเงิน ๑,๑๒๗,๐๐๐ บาท ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้มีคำสั่งในคดีหมายเลขแดงที่ ๓๒๐๙ - ๓๒๑๑/๒๕๖๒ ให้ผู้กระทำความผิดใช้ราคาทรัพย์สินให้แก่บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เป็นจำนวนเงิน ๒,๑๘๑,๐๗๓.๖๐ บาท และศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำพิพากษา ในคดีหมายเลขแดงที่ อ๕๖๗/๒๕๖๕ ยกฟ้อง ในกรณีที่บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ฟ้องขอให้ผู้กระทำความผิดใช้ราคาทรัพย์สิน เป็นจำนวน ๑๐,๕๑๑,๒๓๔.๐๘ บาท ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวที่ผู้ถูกร้อง และนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ กล่าวอ้างว่า บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินอันเนื่องมาจากปัญหาการทุจริตภายใน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ทางบริษัท ได้มีการจัดซื้อเครื่องบิน มูลค่ากว่า ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๘ คณะรัฐมนตรี โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) สภาผู้แทนราษฎรมิมติไม่ไว้วางใจ (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ (๕) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๖ หรือมาตรา ๑๘๗ (๖) มีพระบรมราชโองการให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗๑” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๘๒ มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือวรรคสอง โดยอนุโลม เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ด้วย” ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไปตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ และต้องไม่เป็นลูกจ้างของบุคคลใด” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่รัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีตามวรรคหนึ่งต่อไป ให้แจ้งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้โอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวให้แก่นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” วรรคสาม บัญญัติว่า “รัฐมนตรีจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ตามวรรคสองไม่ว่าในทางใด ๆ มิได้” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “มาตรานี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น ให้ใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรี และการถือหุ้นของรัฐมนตรีที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางใด ๆ ด้วย”

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดเหตุที่ทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว โดยกำหนดให้การกระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๖

หรือมาตรา ๑๘๗ ถือว่าเป็นเหตุที่ทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๗ วรรคหนึ่ง กำหนดให้รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไปตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ และต้องไม่เป็นลูกจ้างของบุคคลใด เนื่องจากมีเจตนารมณ์ในการกำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ของผู้เป็นรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจที่รัฐมนตรีมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการเข้ารับ ตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ทั้งนี้ มาตรา ๑๘๗ วรรคสอง ได้มีการกำหนดหลักการอันเป็นการยกเว้น มาตรการดังกล่าว โดยกำหนดให้หากรัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีตามวรรคหนึ่งต่อไป ให้แจ้งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับ แต่งตั้ง และให้โอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวให้แก่นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ ของผู้อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และวรรคสาม กำหนดให้รัฐมนตรีจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตามวรรคสองไม่ว่าในทางใด ๆ มิได้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น ให้ใช้บังคับแก่ คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรี และการถือหุ้นของรัฐมนตรีที่อยู่ในความครอบครอง หรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางใด ๆ ด้วย อันเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๗ วรรคสี่

การบัญญัติในลักษณะดังกล่าวมีการบัญญัติเป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๐๙ และบัญญัติทำนองเดียวกันในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๙ ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้เป็นมาตรการป้องกันมิให้รัฐมนตรี มีผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประโยชน์สาธารณะกับการประกอบธุรกิจ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวและครอบครัว อันเป็นการควบคุมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อมิให้เกิดการ กระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรี ให้เป็นไป โดยสุจริตและคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นสำคัญ ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ ตามตำแหน่งของตนเอื้อประโยชน์แก่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ตนเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น เพื่อให้รัฐมนตรี ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการใด และไม่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำ อิทธิพล หรืออำណัติของผู้ใด อันจะ ทำให้สามารถทำหน้าที่ได้โดยอิสระ โดยเป็นการจำกัดสิทธิในการเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไปตามจำนวนที่ กฎหมายบัญญัติ คือ พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยมาตรา ๔ บัญญัติให้รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็น หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นแต่รัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดไม่เกิน

ร้อยละห้าของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือรัฐมนตรีเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด อันมีความมุ่งหมายที่จะมิให้รัฐมนตรีถือหุ้นเป็นจำนวนมากของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท จนทำให้เป็นผู้มีอำนาจจัดการห้างหุ้นส่วนและบริษัทนั้นในเวลาเดียวกับที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ทั้งนี้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้รัฐมนตรีสามารถโอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ถูกจำกัดสิทธิให้แก่บุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นเข้ามาจัดการทรัพย์สินและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแทนได้ โดยต้องแจ้งให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และต้องดำเนินการโอนหุ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๗ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ โดยห้ามมิให้รัฐมนตรีเข้าเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทไม่ว่าในทางใด ๆ โดยที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวนำข้อห้ามเรื่องการเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทของรัฐมนตรีไปบังคับใช้กับคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรี และไม่ว่าการถือหุ้นนั้นจะเป็นการถือหุ้นของตนเองโดยตรง หรือเป็นการถือหุ้นแทนก็ตาม รวมตลอดจนบุคคลที่รัฐมนตรีมอบหมายให้ถือหุ้นแทนด้วย เพื่อป้องกันมิให้เกิดการปกปิดซ่อนเร้นทรัพย์สินของรัฐมนตรี

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องออกจากเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและโอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ และได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท ศิลาชัยบุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ก่อนที่จะได้รับโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยการโอนหุ้นดังกล่าวไม่ได้มีการทำสัญญาจะซื้อจะขายหรือสัญญาซื้อขายระหว่างนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิกับผู้ถูกร้อง อีกทั้งไม่ปรากฏพยานหลักฐานเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินหรือแจ้งการเบิกถอนเงินต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นการดำเนินการเพื่อชำระราคาหุ้นซึ่งมีมูลค่าสูงถึง ๑๑๙,๔๙๙,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยสิบเก้าล้านสี่แสนเก้าหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) แต่มีหลักฐานเป็นเพียงสัญญาหุ้นส่วนแก้ไขเพิ่มเติมของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ฉบับลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ อันเป็นการดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งภายในสัญญาฉบับดังกล่าวมิได้ระบุว่ามีชำระราคาค่าหุ้นกันแต่อย่างใด และรายการฝากเงินเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกร้องโดยวิธีการโอนเงินจากบัญชีธนาคารของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ซึ่งการโอนเงินดังกล่าว

เกิดขึ้นก่อนที่จะมีการทำสัญญาหุ้นส่วนแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ โดยมีการโอนเงินในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ จำนวน ๔๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๑๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยสิบเก้าล้านห้าแสนบาทถ้วน) ทั้งนี้ การโอนเงินดังกล่าวไม่ได้เป็นการโอนเงินในวันและเวลาเดียวกันในทุกเดือนอันเป็นลักษณะของการกำหนดให้ต้องโอนเงินเพื่อชำระราคาหุ้นในรูปแบบของการผ่อนชำระราคาเป็นงวด ๆ ประกอบกับยอดรวมเงินฝากดังกล่าวเกินจากราคาหุ้นเป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท จึงเป็นกรณีอันควรเชื่อได้ว่า รายการฝากเงินเข้าบัญชีธนาคารของผู้ถูกร้องโดยวิธีการโอนเงินจากบัญชีธนาคารของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ดังกล่าวมิใช่การโอนเงินเพื่อชำระราคาหุ้นตามที่ผู้ถูกร้องและนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ กล่าวอ้างแต่อย่างใด และถึงแม้ว่า นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ จะให้การว่าครอบครัวประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ส่งผลทำให้มีทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก จึงได้มีการนำเงินของครอบครัวมาลงทุนประกอบธุรกิจของตนเอง เมื่อธุรกิจมีผลประกอบการเป็นไปด้วยดี จึงมีทรัพย์สินเป็นของตนเองเป็นจำนวนมาก โดยถือครองที่ดินหลายแปลงภายในตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีราคาค่อนข้างสูง และได้มีการนำเงินสดไปลงทุนซื้อกองทุน อีกทั้งได้มีการนำเงินส่วนตัวให้บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด กู้ยืมเป็นจำนวนเงินกว่า ๓๔๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมไปถึงได้มีการสำรองเงินจ่ายค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการให้กับทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด แต่จากข้อเท็จจริง ฟังได้ว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้ยื่นแบบการเสียภาษีต่อกรมสรรพากร โดยระบุว่ามียาได้เพียง ๑๐๘,๐๐๐ บาท ต่อปี จากการเป็นลูกจ้างหรือพนักงานของบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด โดยมีรายได้เฉลี่ย ๙,๐๐๐ บาท ต่อเดือน และภายหลังจากที่มีการโอนหุ้นดังกล่าว ในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ได้มีการปรับขึ้นเงินเดือนของนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เป็น ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ประกอบกับไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่า นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ประกอบธุรกิจจนประสบความสำเร็จและมีรายได้ตลอดจนทรัพย์สินเป็นจำนวนมากตามที่กล่าวอ้าง อีกทั้งในส่วนของการกู้ยืมเงินและการสำรองเงินจ่ายให้แก่ทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าได้มีการส่งมอบเงินกู้ยืมกันจริงตามที่ได้มีการทำสัญญากู้ยืมระหว่างนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ กับบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด จำนวน ๘ ฉบับ เป็นจำนวน ๓๔๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท และไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าได้มีการสำรองเงินจ่ายให้แก่ทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าบริษัท ศิลาชัย

บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ได้มีการกู้ยืมเงินจากนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เป็นจำนวนเงิน ๓๔๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท และไม่อาจรับฟังได้ว่า นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ได้มีการสำรองเงินจ่ายค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการให้แก่ทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ประกอบกับการกู้ยืมเงินและการสำรองเงินจ่ายดังกล่าว นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ให้การว่าเป็นการกู้ยืมเงินและสำรองเงินจ่าย เนื่องจากห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินอันเนื่องมาจากปัญหาการทุจริตภายใน แต่ทั้งนี้ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้มีคำสั่ง ในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๕๖๔/๒๕๕๙ ให้ผู้กระทำความผิดฐานยักยอกคืนเงินที่ยักยอกไปให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น เป็นจำนวนเงิน ๑,๑๒๗,๐๐๐ บาท และศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้มีคำสั่งในคดีหมายเลขแดงที่ ๓๒๐๙ - ๓๒๑๑/๒๕๖๒ ให้ผู้กระทำความผิดใช้ราคาทรัพย์สินให้แก่บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด เป็นจำนวนเงิน ๒,๑๘๑,๐๗๓.๖๐ บาท นอกจากนี้ ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำพิพากษา ในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๕๖๗/๒๕๖๕ ยกฟ้อง ในกรณีที่บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ฟ้องขอให้ผู้กระทำความผิดใช้ราคาทรัพย์สิน เป็นจำนวน ๑๐,๕๑๑,๒๓๔.๐๘ บาท เมื่อพิจารณาจากค่าเสียหายดังกล่าวประกอบกับงบการเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ย่อมเห็นได้ว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ไม่ได้ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินจนถึงขนาดที่จะต้องให้นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ สำรองเงินจ่ายค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการให้ก่อนแต่อย่างใด อีกทั้งบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ไม่ได้ประสบปัญหาถึงขนาดที่จะต้องกู้ยืมเงินจากนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เป็นจำนวนเงิน ๓๔๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท และในช่วงเวลาดังกล่าวที่ นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ กล่าวอ้างว่าบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน ปรากฏข้อเท็จจริงว่า บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ได้มีการสั่งซื้อเครื่องบิน เป็นจำนวนเงิน ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น จึงเป็นกรณีอันควรเชื่อได้ว่านายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ไม่ได้ประกอบธุรกิจจนประสบความสำเร็จ มีทรัพย์สินเป็นจำนวนมากตามที่กล่าวอ้าง อีกทั้งไม่ได้มีการนำเงินส่วนตัวไปให้บริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด กู้ยืม เป็นจำนวนเงินกว่า ๓๔๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท และไม่ได้สำรองเงินจ่ายค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการให้แก่ทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น และบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ได้ชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ อันเป็นที่มาของเงินที่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ นำมาชำระราคาหุ้นให้แก่ผู้ถูกร้อง จึงต้องถือเสมือนว่านายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ

ไม่ได้นำเงินของตนเองมาชำระราคาค่าหุ้นให้แก่ผู้ถูกร้องในลักษณะของผู้ที่ต้องการซื้อหุ้นของห้างหุ้นส่วนดังกล่าวเพื่อเข้ามาประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างตามวิสัยและพฤติการณ์ของนักธุรกิจทั่วไป

เมื่อไม่อาจรับฟังได้ว่า นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ประกอบธุรกิจจนประสบความสำเร็จมีทรัพย์สินมากเพียงพอที่จะชำระราคาค่าหุ้นให้แก่ผู้ถูกร้อง เป็นจำนวนเงิน ๑๑๙,๔๙๙,๐๐๐ บาท อีกทั้งนายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ไม่มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง แต่กลับซื้อหุ้นในห้างหุ้นส่วนซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการรับเหมาก่อสร้างเป็นจำนวนเงินกว่า ๑๑๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้มีการทำสัญญาจะซื้อจะขายหรือสัญญาซื้อขายดังเช่นวิญญูชนพึงกระทำ ประกอบกับภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องโอนหุ้นให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ยังคงใช้สถานที่ประกอบกิจการอยู่ภายในที่ดินของบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด อันเป็นที่พักอาศัยของผู้ถูกร้อง และถึงแม้ว่าภายหลังจะได้มีการจดทะเบียนย้ายสถานที่ประกอบกิจการ แต่ก็ยังคงอยู่ภายในที่ดินแปลงเดียวกัน อันเป็นที่ดินของบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ซึ่งผู้ถูกร้องเคยเป็นกรรมการบริษัทดังกล่าว และกรรมการผู้มีอำนาจจัดการแทนของบริษัท ศิลาชัย บุรีรัมย์ (๑๙๙๑) จำกัด ในปัจจุบัน คือ นายเอกราช ชิดชอบ ซึ่งเป็นเครือญาติกับผู้ถูกร้อง อีกทั้งมีการนำใบเสร็จรับเงินค่าน้ำมันรถยนต์ของผู้ถูกร้องไปเบิกเงินกับห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องออกจากหุ้นส่วนผู้จัดการและได้มีการโอนหุ้นทั้งหมดในห้างหุ้นส่วนดังกล่าวให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ และผู้ถูกร้องยังคงได้รับค่าตอบแทนจากการเป็นที่ปรึกษาให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ภายหลังจากที่โอนหุ้นให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ เป็นจำนวนเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ต่อปี และภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นทั้งหมดในห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น ให้แก่นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ห้างหุ้นส่วนดังกล่าวได้เข้าประมูลงานและได้รับการว่าจ้างงานรับเหมาก่อสร้างจากหน่วยงานของรัฐซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงคมนาคมอันมีผู้ถูกร้องเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เมื่อการโอนหุ้นดังกล่าว ถึงแม้ว่าจะมีการทำสัญญาหุ้นส่วนแก้ไขเพิ่มเติมของห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น อันเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เมื่อไม่ได้มีลักษณะเป็นการซื้อขายหุ้นประกอบกับพฤติการณ์ดังกล่าวข้างต้นย่อมเห็นได้ว่า กรณีดังกล่าวผู้ถูกร้องให้นายศุภวัฒน์ เกษมสุทธิ ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น แทนผู้ถูกร้อง ซึ่งได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม อันเป็นการคงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด บุรีเจริญคอนสตรัคชั่น จึงต้องถือว่าผู้ถูกร้องกระทำการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๗ ประกอบพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๔ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีต้องไม่เป็น

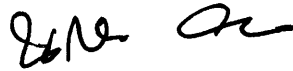
หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นแต่รัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดชอบไม่เกินร้อยละห้าของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือรัฐมนตรีเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ เมื่อผู้ถูกร้องกระทำการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๗ ซึ่งเป็นเหตุให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๗ ดังนั้น ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องย่อมสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๗

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า เมื่อวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๗ แล้ว ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่เมื่อใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) บัญญัติว่า “ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ ... (๕) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๖ หรือมาตรา ๑๘๗” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๘๒ มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (๒) (๔) หรือ (๕) หรือวรรคสอง โดยอนุโลม เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ด้วย” ดังนั้น จึงต้องนำรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องโดยอนุโลมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย ... ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง” ทั้งนี้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ โดยมีได้กำหนดให้อำนาจแก่ศาลรัฐธรรมนูญที่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น และถูกนำมาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีโดยอนุโลมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖ ศาลรัฐธรรมนูญจึงต้องสั่งให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่นั้น ดังนั้น

ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องจึงสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคสอง นับแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) โดยสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ คือ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคสอง

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ